

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ

Методичні рекомендації
щодо виконання курсової роботи

Для студентів спеціальностей 071 “Облік і оподаткування”
всіх форм навчання

2018

УДК 657.1 (073)

З-43

Рекомендовано методичною радою обліково-фінансово факультету Державного вищого навчального закладу “Українська академія банківської справи Національного банку України”, протокол № від р.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри бухгалтерського обліку та аудиту, протокол № від

Укладачі:

кандидат економічних наук, доцент

С.М. Гольцова;

асистент

Н.В. Винниченко

Рецензент

кандидат економічних наук, доцент

Сумського національного аграрного університету

А.М. Кадацька

Відповідальний за випуск

кандидат економічних наук, доцент

Т.О. Пасько

З-43 Організація обліку: Методичні рекомендації щодо виконання курсової роботи / Уклад.: С.М. Гольцова, Н.В. Винниченко – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2018 – 34 с.

Методичні рекомендації містять теми та плани курсових робіт з дисципліни “Організація обліку”, вимоги до змісту та оформлення їх, а також список рекомендованої літератури.

Призначені для студентів спеціальності “Облік і аудит” всіх форм навчання.

УДК 657.1 (073)

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ТЕМИ І ПЛАНИ КУРСОВИХ РОБІТ.....	5
2. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ І ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	8
3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	12
4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	17
5. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	22
6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	24
ДОДАТКИ.....	30

ВСТУП

В умовах переходу України до ринкових відносин бухгалтерський облік перетворився на мову бізнесу, в засіб забезпечення користувачів високоякісною обліковою інформацією для прийняття економічних рішень. Бухгалтерський облік на підприємстві зможе досягти своєї мети лише за умови його раціональної організації. Сьогодні проблеми організації бухгалтерського обліку вивчають спеціалісти вищої кваліфікації, керівники підприємства та його функціональних підрозділів. З цією метою програмами підготовки магістрів і спеціалістів з обліку та аудиту у вищих навчальних закладах передбачена дисципліна “Організація обліку”.

Майбутні працівники бухгалтерського обліку повинні забезпечити передусім раціональну організацію первинного, аналітичного і синтетичного обліку, бухгалтерської звітності на конкретному підприємстві, а також вміти розробляти план організації обліку підприємства та його облікову політику, раціонально організувати працю облікових підрозділів. Важливою формою закріплення теоретичних аспектів організації обліку на підприємстві є курсова робота з даної дисципліни.

Мета виконання курсової роботи – поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами під час вивчення курсу “Організація обліку”.

Завданнями курсової роботи є:

- поглиблення і розширення теоретичних знань;
- оволодіння навичками самостійної наукової діяльності, формулювання думок і висновків, їх логічне та послідовне викладення;
- оволодіння навичками публічного захисту підготовленого матеріалу.

1. ТЕМИ І ПЛАНИ КУРСОВИХ РОБІТ

Об'єктом написання курсової роботи є підприємство, на якому студент денного відділення проходить виробничу практику по закінченні “бакалавратури”, для студента заочної форми навчання – підприємство, на якому він працює.

Теми курсових робіт:

1. Організація бухгалтерського обліку на промислових підприємствах.
2. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах оптової торгівлі.
3. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах роздрібно́ї торгівлі.
4. Організація бухгалтерського обліку на автотранспортних підприємствах.
5. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах громадського харчування.
6. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах побутового обслуговування населення.
7. Організація бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах.
8. Організація бухгалтерського обліку на переробних підприємствах.
9. Організація бухгалтерського обліку в будівельних організаціях.
10. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу.
11. Організація бухгалтерського обліку на спільних підприємствах.
12. Організація бухгалтерського обліку на комунальних підприємствах.
13. Організація бухгалтерського обліку в аудиторських фірмах.
14. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах зв'язку.
15. Організація бухгалтерського обліку в банках.
16. Організація бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
17. Організація бухгалтерського обліку в лізингових компаніях.
18. Організація бухгалтерського обліку на державних підприємствах.
19. Організація бухгалтерського обліку в кредитних спілках.
20. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах з іноземними інвестиціями.

Студентам дається право вибору теми курсової роботи з наведеного переліку або можливість запропонувати власну тему, виходячи з обґрунтування доцільності її дослідження. В такому випадку тема курсової роботи повинна бути узгоджена з науковим керівником.

Орієнтовний план курсової роботи (для магістрів)

Вступ

Розділ 1. Теоретичні основи організації бухгалтерського обліку на підприємстві

- 1.1. Організація бухгалтерського обліку: поняття, принципи, задачі і етапи
- 1.2. Нормативне регулювання організації бухгалтерського обліку на підприємстві
- 1.3. Облікова політика як засіб управління бухгалтерським обліком на підприємстві

Розділ 2. Стан організації бухгалтерського обліку на підприємстві

- 2.1. Загальна характеристика підприємства
- 2.2. Облікова політика підприємства
- 2.3. Організація документообігу на підприємстві

2.4. Організація праці бухгалтерів на підприємстві

Розділ 3. Шляхи вдосконалення організації бухгалтерського обліку на підприємстві

3.1. Удосконалення облікової політики підприємства

3.2. Шляхи раціональної організації документообігу на підприємстві

3.3. Удосконалення організації праці бухгалтерів на підприємстві

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Орієнтовний план курсової роботи (для спеціалістів денної форми навчання)

Вступ

Розділ 1. Теоретичні основи організації бухгалтерського обліку на підприємстві

1.1. Поняття, значення і задачі раціональної організації бухгалтерського обліку на підприємстві

1.2. Нормативне регулювання організації бухгалтерського обліку на підприємстві

Розділ 2. Стан організації бухгалтерського обліку на підприємстві

2.1. Загальна характеристика підприємства

2.2. Облікова політика підприємства

2.3. Організація праці бухгалтерів на підприємстві

Розділ 3. Шляхи вдосконалення організації бухгалтерського обліку на підприємстві

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Орієнтовний план курсової роботи (для спеціалістів заочної форми навчання)

Вступ

1. Поняття, принципи, задачі та етапи організації бухгалтерського обліку на підприємстві

2. Характеристика нормативно-правових актів з організації бух-галтерського обліку на підприємстві

3. Стан організації бухгалтерського обліку на підприємстві

4. Шляхи удосконалення організації бухгалтерського обліку на підприємстві

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

План курсової роботи може коригуватися, виходячи з ситуації щодо збору інформації для її підготовки. При цьому таке коригування потрібно обов'язково узгоджувати з науковим керівником.

2. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ І ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна мати таку структуру:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- основна частина: перший розділ (теоретичний); другий розділ (аналітичний); третій розділ (конструктивний);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Загальний обсяг курсової роботи (без врахування додатків) не повинен перевищувати 25-30 сторінок друкованого тексту.

Зразок оформлення титульного аркуша наведений в додатку А.

Після титульного аркуша оформляється зміст, до якого включаються: вступ, найменування всіх розділів і підрозділів, висновки, список використаних джерел, список додатків із зазначенням сторінок цих матеріалів. Зміст роботи повинен відображати сутність поставленої проблеми, її складність та логіку дослідження. Назви розділів і підрозділів повинні бути стислими і зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з назвою роботи. Зразок оформлення змісту наведений у додатку Б.

У вступі, що розміщується з нової сторінки, викладається:

- оцінка сучасного стану організації бухгалтерського обліку на підприємствах України;
- обґрунтування необхідності проведення дослідження та актуальності обраної теми;
- об'єкт та предмет дослідження;
- мета роботи та завдання, які необхідно вирішити для її реалізації;
- методи дослідження для досягнення поставленої в курсовій роботі мети;
- інформаційна база написання курсової роботи.

Розділи “Теоретичні основи організації бухгалтерського обліку на підприємстві” та “Шляхи удосконалення організації бухгалтерського обліку на підприємстві” готуються з використанням рекомендованої літератури.

В теоретичній частині курсової роботи доцільно дослідити поняття “організація обліку в сучасній бухгалтерії”; викласти значення і задачі раціональної організації бухгалтерського обліку на підприємстві, розкрити її принципи і етапи; розглянути структуру нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в Україні; підкреслити, що облікова політика є засобом управління бухгалтерським обліком на підприємстві.

В аналітичному розділі “Стан організації бухгалтерського обліку на підприємстві” коротко подається загальна характеристика підприємства як об'єкта дослідження: організаційно-правова форма, предмет діяльності, місцезнаходження, виробнича структура та ін. Далі слід розкрити облікову політику, організацію документообігу та праці бухгалтерів підприємства. У висновку необхідно дати оцінку стану організації бухгалтерського обліку на даному підприємстві, акцентуючи увагу на її недоліках.

Розділ 3 “Шляхи удосконалення організації бухгалтерського обліку на підприємстві” конструктивний, тому в нього виключаються загальнотеоретичні основи організації бухгалтерського обліку. По-перше, в ньому можуть бути відображені невирішені проблеми на підприємстві або організаційні та методологічні аспекти бухгалтерського обліку, які недостатньо розкриті в нормативно-законодавчих актах, що буде актуальним для економічної діяльності всіх підприємств. По-друге, автор курсової роботи визначає проблеми вдосконалення організації бухгалтерського обліку на підприємстві, яке є об’єктом виконання курсової роботи. Як в тому, так і в іншому випадку необхідно визначити шляхи вирішення цих проблем.

З поставленим завданням старшокурсник академії успішно справиться тільки при умові ретельного опрацювання рекомендованої літератури. У своїх працях вчені і практики бухгалтерської справи достатньо чітко визначають не тільки постановку проблеми, але і шляхи її вирішення. Однак для вирішення однієї і тієї ж проблеми автори обирають різні підходи. Тому студент повинен проаналізувати їх, а також виробити власну точку зору та обґрунтувати доцільність впровадження в практику даного підприємства шляхів удосконалення організації бухгалтерського обліку. Іншими словами, студент визначає можливість використання опублікованих наукових розробок на досліджуваному підприємстві.

Висновки загальним обсягом 4-5 стор. не повинні дублювати викладене у вступі і основній частині курсової роботи. У них не повинно бути таблиць, рисунків та посилань на список використаних джерел.

Структура висновків:

- ❖ коротко про актуальність теми дослідження;
- ❖ особливості діяльності підприємства та їх вплив на організацію бухгалтерського обліку;
- ❖ оцінка стану організації бухгалтерського обліку на досліджуваному підприємстві (висновки до другого розділу роботи);
- ❖ конкретні пропозиції щодо удосконалення організації бухгалтерського обліку на досліджуваному підприємстві (висновки до третього розділу роботи). При цьому слід коротко розкрити суть вирішення проблеми і шляхи ефективною та раціональною організації бухгалтерського обліку на досліджуваному підприємстві;
- ❖ загальний висновок.

Список використаних джерел необхідно формувати по мірі вивчення публікацій з проблеми дослідження. В список літератури слід включати тільки ті джерела, які були опрацьовані повністю або частково із зазначенням відповідних сторінок. Вимоги до оформлення списку використаних джерел викладені у розділі “Вимоги до оформлення курсової роботи” даних методичних рекомендацій. У тексті курсової роботи повинні бути посилання на всі використані джерела.

При формуванні додатків до курсової роботи слід виходити з таких вимог:

- ❖ до теоретичної частини додатками можуть бути схеми і рисунки (етапи формування і елементи облікової політики, фактори, які впливають на облікову політику, перелік нормативно-правових актів з організації бухгалтерського обліку на підприємстві та ін.);
- ❖ до аналітичної частини обов’язковими додатками повинні бути ті, що діють на підприємстві: Положення про бухгалтерську службу; наказ про

облікову політику та додатки до нього; посадові інструкції бухгалтерів; схеми виробничих зв'язків бухгалтерії з іншими відділами і підрозділами; номенклатура справ для організації зберігання первинних і зведених документів, облікових реєстрів і форм бухгалтерської звітності; графіки документообігу та ін.;

❖ до конструктивної частини обов'язковими додатками повинні бути розроблені за проектом або удосконалені студентом:

- план організації бухгалтерського обліку;
- положення про бухгалтерську службу, про організацію документообігу, про проведення інвентаризації, про організацію архіву підприємства;
- наказ про облікову політику та відповідні додатки до нього;
- робочий план рахунків бухгалтерського обліку;
- графіки документообігу;
- посадова інструкція бухгалтера (за вибором студента);
- структурні та індивідуальні графіки роботи бухгалтерів та ін.

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – це результат проведення наукових досліджень, які рекомендується здійснювати в такій послідовності:

- ❖ обрати тему і погодити план та структуру роботи з науковим керівником;
- ❖ обґрунтувати актуальність теми, об'єкти, предмет, мету і завдання дослідження;
- ❖ визначити методи наукових досліджень;
- ❖ ретельно опрацювати літературні джерела і підготувати огляд літератури з проблем удосконалення організації бухгалтерського обліку на підприємстві;
- ❖ здійснити аналіз організації бухгалтерського обліку на підприємстві, яка є об'єктом дослідження;
- ❖ обґрунтувати можливі шляхи удосконалення організації облікової політики, документообігу, діяльності облікових працівників на даному підприємстві;
- ❖ оформити результати проведених досліджень у вигляді курсової роботи;
- ❖ підготувати курсову роботу до захисту.

Початковим етапом будь-якого дослідження є обґрунтування актуальності обраної теми. Воно не повинне бути багатослівним, достатньо кількома реченнями викласти головне, тобто сутність проблеми, яка обумовлює актуальність теми.

Розкриваючи тему дослідження, слід підкреслити, що в умовах активізації ринкових процесів в Україні, виходу її на міжнародну арену значення прозорості, достовірної і зрозумілої для всіх користувачів бухгалтерської інформації, яка є результатом організації облікового процесу, невинно зростає. Слід розкрити значення і необхідність удосконалення організації бухгалтерського обліку як невід'ємної складової процесу управління діяльністю підприємства, визначення стратегії його розвитку.

На початковому етапі наукового дослідження необхідно визначити об'єкт і предмет дослідження. В наукових працях, присвячених бухгалтерському обліку, об'єктом дослідження може бути господарська діяльність підприємства певної галузі, предметом дослідження – сукупність теоретичних, методологічних та практичних питань, які пов'язані з об'єктом дослідження.

За темою курсової роботи з дисципліни “Організація обліку” об'єктом дослідження є господарська діяльність конкретного підприємства - промислового, торговельного, сільськогосподарського, будівельного та ін. Предметом дослідження - теоретичні, методологічні та практичні питання (проблеми) організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

Будь-яке наукове дослідження передбачає чітко визначену мету. Мета дослідження – це запланований конструктивний результат. Мета повинна точно відображати основне завдання, яке повинен виконати автор курсової роботи. При формуванні висновків слід перевірити, чи відповідають висновки поставленій меті.

Метою курсової роботи з дисципліни “Організація обліку” є дослідження організації бухгалтерського обліку на конкретному підприємстві, розробка рекомендацій щодо її удосконалення. В процесі виконання роботи необхідно вирішити такі завдання:

- ❖ вивчити законодавчі та нормативні документи щодо організації бухгалтерського обліку на підприємстві;
- ❖ розглянути стан і проблеми дослідження в опублікованій економічній літературі;
- ❖ проаналізувати стан організації бухгалтерського обліку на даному підприємстві;
- ❖ запропонувати шляхи вдосконалення організації облікового процесу на даному підприємстві.

Наступним кроком для досягнення мети є вибір методів дослідження. Метод наукового дослідження визначається як сукупність способів та принципів пізнання, прийомів і процедур дослідження. В наукових дослідженнях з бухгалтерського обліку використовуються такі основні методи, як збір фактів (спостереження, реєстрація, вимірювання), опис і аналіз фактів, обґрунтування наукових рекомендацій та ін.

Особливу увагу слід приділити монографічному методу дослідження, який використовується для аналізу поставленої проблеми. Для виявлення спільних та відмінних рис в наукових підходах до організації бухгалтерського обліку доцільно використовувати методи порівняння, аналізу і синтезу. При розгляді системи організації бухгалтерського обліку як динамічної та прогнозованої – діалектичний метод пізнання. Такі методи, як індукція, дедукція, узагальнення, використовуються при формуванні висновків.

Щоб визначитися з методами дослідження, необхідно використати навчальний посібник Н.М. Малюги “Наукові дослідження в бухгалтерському обліку”, з яким можна ознайомитися в бібліотеці академії [26].

Після визначення об’єкта, предмета і методів дослідження слід приступити до вивчення законодавчих і нормативних документів; теоретичних аспектів, викладених в навчально-методичній літературі. Опрацьований матеріал використовується для підготовки розділу “Теоретичні основи організації бухгалтерського обліку на підприємствах”. Рекомендована додаткова література є базою для підготовки огляду літератури, яка необхідна для розкриття різних точок зору щодо тлумачення термінів, змісту внутрішніх нормативних документів з організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Це допоможе автору не тільки визначити невирішені проблеми, але й сформулювати власну точку зору щодо шляхів удосконалення організації бухгалтерського обліку. Рекомендована література може бути доповнена інформацією з інших періодичних видань бібліотеки, шляхом пошуку в мережі Internet. Використання мережі Internet дозволить швидко отримати інформацію про зміни в нормативно-законодавчих актах, про нові публікації з проблеми дослідження.

В процесі опрацювання літератури обов’язково необхідно формувати “чернетку” джерел, які використовуються за встановленими правилами.

Вивчаючи ту чи іншу наукову статтю (монографію), слід в першу чергу приділяти увагу інформації, яка містить:

- ❖ теоретичні висновки з обраної теми;
- ❖ практичні матеріали конкретного підприємства з питань організації бухгалтерського обліку;
- ❖ елементи наукових досліджень, рекомендації авторів щодо раціональної організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

Для досягнення мети курсової роботи необхідно проаналізувати стан організації бухгалтерського обліку на підприємстві і виявити недоліки. В процесі аналізу важливо встановити наявність на підприємстві таких внутрішніх нормативних документів, як Положення про бухгалтерську службу, наказу про облікову політику, робочого плану рахунків, графіка документообігу, Положення про оплату праці, посадових інструкцій працівників бухгалтерського обліку та ін. Крім того, в процесі аналізу важливо встановити факти невідповідності змісту вказаних документів вимогам нормативно-законодавчих актів.

Недоліком в організації бухгалтерського обліку на підприємстві можна вважати відсутність або недосконалість внутрішніх нормативних документів з організації бухгалтерського обліку. В свою чергу результати аналізу організації бухгалтерського обліку на підприємстві допоможуть визначити напрямки її удосконалення.

Найбільш відповідальним етапом наукового дослідження є розробка проектів удосконалених внутрішніх нормативних документів з організації бухгалтерського обліку. На цьому етапі використовується підготовлений огляд літератури та результати аналізу організації обліку. З врахуванням особливостей діяльності об'єкта дослідження розробляються рекомендації щодо вдосконалення організації бухгалтерського обліку, в яких можуть бути запропоновано удосконалити:

- методи нарахування амортизації необоротних матеріальних активів, оцінки запасів, резерву сумнівних боргів;
- методи оцінки об'єктів бухгалтерського обліку;
- порядок встановлення терміну корисного використання, ліквідаційної вартості, вартісної межі віднесення об'єктів до малоцінних необоротних матеріальних активів;
- варіанти обліку витрат діяльності;
- організацію управлінського і податкового обліку;
- організацію економічного контролю і аналізу діяльності підприємства;
- організацію проведення інвентаризації активів і зобов'язань;
- структуру наказу про облікову політику;
- робочий план рахунків бухгалтерського обліку;
- перелік додатків до наказу про облікову політику;
- зміст Положення про бухгалтерську службу підприємства з конкретним викладом службових зв'язків бухгалтерії з іншими структурними підрозділами підприємства і сторонніми організаціями;
- організаційну структуру бухгалтерії;
- систему збору і обробки облікової інформації;
- розподіл обов'язків серед працівників бухгалтерського обліку;
- посадові інструкції бухгалтерів;
- зміст структурних та індивідуальних графіків роботи бухгалтерів;
- організацію первинного і зведеного обліку;
- технологію обробки облікової інформації;
- графіки документообігу;
- форму бухгалтерського обліку;
- організацію зберігання первинних документів, облікових реєстрів і форм звітності;
- план організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

По завершенні вищезазначених етапів науково-дослідної роботи приступають до письмового викладення її результатів відповідно до затвердженого плану і вимог до змісту курсової роботи. В процесі цієї роботи необхідно дотримуватися співвідношення структурних частин курсової роботи. Приблизний обсяг курсової роботи: вступ – 2 стор., теоретична частина – 12-17 стор., аналітична частина – 10-12 стор., конструктивна частина – 10-12 стор. Список використаної літератури – 3-4 стор.

Для того, щоб виключити дублювання викладеного матеріалу, доцільно кожен проблему розкрити комплексно і послідовно. Наприклад, проблема організації облікової політики на підприємстві в курсовій роботі розкривається так:

в теоретичній частині - поняття облікової політики, її об'єктів і елементів; значення облікової політики як інструменту управління бухгалтерським обліком; принципи і етапи формування облікової політики на підприємствах України;

в аналітичній частині - організація облікової політики об'єкта дослідження; зміст наказу про облікову політику; методи, способи і процедури, що використовуються в бухгалтерському обліку; критична оцінка організації облікової політики;

в конструктивній частині - шляхи усунення виявлених недоліків в організації облікової політики підприємства.

Аналогічним порядком викладається організація документообігу і організація роботи працівників, що здійснюють бухгалтерський облік.

Слід звернути увагу на те, що в аналітичній і конструктивній частині курсової роботи не повинно бути теоретичних аспектів проблеми, яка розглядається.

В процесі викладення розділів формуються додатки до курсової роботи з обов'язковим посиланням на них в тексті курсової роботи. Огляд літератури може розміщуватися в теоретичній або в конструктивній частині курсової роботи. Після перевірки дотримання всіх вимог до змісту курсової роботи готується кінцевий варіант списку використаних джерел, на які в тексті робляться посилання із зазначенням номера джерела в цьому списку і нумерацією сторінок.

Заключним етапом написання курсової роботи є підготовка вступу і висновків. У вступі відображаються предмет, об'єкт і методи проведених наукових досліджень, інформаційна база для підготовки курсової роботи. Зміст висновків дає можливість оцінити ступінь досягнення мети і вирішення поставлених задач, які зазначені у вступі.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Вимоги до оформлення курсової роботи відповідають державному стандарту України «Документація. Звіти у сфері науки і техніки» (ДСТУ 3008-95).

Робота оформлюється на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) машинописним способом (за допомогою комп'ютерної техніки) або вручну.

Шрифт – Times New Roman, розмір – 14 пт, міжрядковий інтервал – 1,5 (з розрахунку не більше 30 рядків на сторінці).

Текст розміщується на сторінці, залишаючи береги таких розмірів: верхній, нижній – не менше 20 мм, правий – не менше 15 мм, лівий – не менше 30 мм (додаток В).

Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту роботи і дорівнювати п'яти знакам.

Під час виконання роботи необхідно дотримуватись рівномірної щільності, контрастності й чіткості зображення. Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого зображення машинописним способом або від руки. Виправлене повинно бути чорного кольору. Структурні елементи: «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» не нумерують, а їх назви правлять за заголовки структурних елементів.

Заголовки структурних елементів і розділів курсової роботи слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки в кінці, не підкреслюючи.

Заголовки підрозділів і пунктів слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці.

Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовку розділу не допускається.

Відстань між заголовком і подальшим чи попереднім текстом має бути не менше, ніж два рядки.

Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу і пункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

Нумерація сторінок курсової роботи

Сторінки курсової роботи нумеруються арабськими цифрами за наскрізною нумерацією впродовж усього тексту роботи. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки у кінці.

Титульний аркуш, реферат, завдання на дипломну роботу включають до загальної нумерації сторінок роботи, але номер сторінок не проставляють. Ілюстрації й таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок роботи.

Нумерація розділів та підрозділів

Розділи, підрозділи і пункти курсової роботи слід нумерувати арабськими цифрами. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою. Зразок оформлення розділів і підрозділів подано у додатку Б.

Ілюстрації

Ілюстрації (рисунок, графіки, схеми, діаграми) слід розміщувати у роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути зроблені посилання у курсовій роботі. Ілюстрації можуть мати назву, яку розміщують по центру під ілюстрацією. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані.

Ілюстрація позначається словом «Рисунок _____», яке разом з назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних.

Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації

складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою. Зразок оформлення ілюстрацій наведено у додатку Г.

Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті курсової роботи.

Таблицю слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках.

Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою.

Таблиця може мати назву, яку друкують малими літерами (крім першої великої) і вміщують над таблицею. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці.

Слово «Таблиця ____» вказують один раз зліва над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: «Продовження таблиці ____» з зазначенням номера таблиці.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком.

Зразок оформлення таблиці подано у додатку Д.

Формули і рівняння

Формули і рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки. Вище і нижче кожної формули або рівняння повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Формули і рівняння у курсовій роботі (за винятком формул і рівнянь, наведених у додатках) слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу.

Номер формули або рівняння складається з номера розділу і порядкового номера формули або рівняння, відокремлених крапкою. Номер формули або рівняння зазначають на рівні формули або рівняння у дужках у крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули чи рівняння, слід наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі чи рівнянні.

Пояснення значення кожного символу та числового коефіцієнта слід давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом «де» без двокрапки.

Приклад

«Відомо, що

$$Z = \frac{M_1 - M_2}{\sqrt{\sigma_1^2 + \sigma_2^2}} \quad (3.1)$$

де M_1, M_2 – математичне очікування;

σ_1, σ_2 – середнє квадратичне відхилення мiцностi та навантаження».

Переносити формули чи рiвняння на наступний рядок допускається тiльки на знаках виконуваних операцiй, повторюючи знак операцiї на початку наступного рядка. Коли переносять формули чи рiвняння на знакові операцiї множення, застосовують знак “х”.

Формули, що йдуть одна за одною й не роздiленi текстом, видокремлюють комою.

Приклад

$$f_1(x, y) = S_1 \text{ i } S_1 \leq S_{1max}, \quad (1.1)$$

$$f_2(x, y) = S_2 \text{ i } S_2 \leq S_{2max}. \quad (1.2)$$

Зразок оформлення формул наведено у додатку Е.

Перелiки

Перелiки, за потреби, можуть бути наведенi всерединi пiдроздiлiв. Перед перелiком ставлять двокрапку.

Перед кожною позицiєю перелiку слiд ставити малу лiтеру української абетки з дужкою, або, не нумеруючи – дефiс (перший рiвень деталiзацiї).

Для подальшої деталiзацiї перелiку слiд використовувати арабськi цифри з дужкою (другий рiвень деталiзацiї).

Приклад

«а) форма i розмiр клiтин;

б) живий склад клiтин:

1) частини клiтин;

2) неживi вклучення протопластiв;

в) утворення тканини».

Перелiки першого рiвня деталiзацiї друкують малими лiтерами з абзацного вiдступу, другого рiвня – з вiдступом вiдносно мiсця розташування перелiкiв першого рiвня.

Посилання

Посилання у тексті курсової роботи на джерела слiд зазначати порядковим номером за перелiком посилань, видiленим двома квадратними дужками, наприклад, «... у роботах [1-7] ...».

При посиланнях на роздiли, пiдроздiли, пункти, iлюстрацiї, таблицi, формули, рiвняння, додатки зазначають iх номери.

При посиланнях слiд писати: «... у роздiлi 2 ...», «дивись 2.1...», «... на рис. 1.2 ...», «... у таблицi 3.1 ...», «... за формулою (2.2) ...», «... у додатку А...».

Список використаних джерел

Список використаних джерел слiд розміщувати одним iз таких способiв: у порядку появи посилань у тексті чи в алфавiтному порядку прiзвищ перших авторiв або заголовкiв, у хронологiчному порядку.

При оформленнi списку використаних джерел слiд дотримуватися бiблiографiчних вимог: вказати прiзвище, iнiцiали автора, повну назву книги (статтi), мiсце видання, видавництво, рiк видання. Для статей, що опублiкованi в перiодичних

виданнях, вказують прізвище, ініціали автора, назву статті, назву журналу або газети, рік видання, номер журналу чи дату виходу газети.

Зразок оформлення списку використаних джерел наведено у Додатку Ж.

Додатки

Додатки слід оформлювати як продовження курсової роботи на її наступних сторінках, розташовуючи додатки в порядку появи посилань на них у тексті роботи.

Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої повинно бути надруковано слово «Додаток ___» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Один додаток позначається як додаток А.

Додатки повинні мати спільну з рештою роботи наскрізну нумерацію сторінок.

Ілюстрації, таблиці, формули і рівняння, що є у тексті додатка, слід нумерувати в межах одного додатка, наприклад, рисунок Б.2 – другий рисунок додатка Б.; таблиця А.1 – перша таблиця додатка А; формула (В.3) – третя формула додатку В.

Якщо в додатку одна ілюстрація, одна таблиця, одна формула, одне рівняння, їх нумерують, наприклад, рисунок А.1, таблиця А.1, формула А.1.

5. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Після завершення виконання та оформлення курсової роботи студент підписує її та подає на кафедру бухгалтерського обліку і аудиту для рецензування не пізніше, ніж за 30 днів до початку екзаменаційної сесії. Дата одержання роботи фіксується лаборантом кафедри бухгалтерського обліку і аудиту на титульному аркуші курсової роботи. Якщо курсова робота подається на кафедру пізніше, то вона не доопрацьовується, а оцінюється в тому вигляді, в якому була подана на кафедру.

Науковий керівник перевіряє курсову роботу та оформляє письмову рецензію (додаток К). В рецензії дається коротка характеристика роботи за всіма розділами. Перевірена курсова робота разом з рецензією повертається студенту. При наявності істотних недоліків науковий керівник не допускає роботу до захисту. В цьому випадку курсова робота повинна бути доопрацьована з урахуванням зазначених в рецензії недоліків і рекомендацій і повторно подана для перевірки.

Захист курсової роботи студентів денної форми навчання проводиться на засіданні наукового товариства студентів п'ятого курсу спеціальності “Облік і аудит” під головуванням наукового керівника, як правило, доцента, що веде курс “Організація обліку”.

При підготовці до захисту курсової роботи студент повинен виконати всі вказівки, подані у рецензії, врахувати зауваження по тексту роботи, підготувати доповідь в межах 5 хвилин і ілюстративний матеріал, в якому відображені основні напрямки удосконалення організації бухгалтерського обліку для досліджуваного підприємства. В доповіді необхідно коротко охарактеризувати предмет, об'єкт і мету дослідження; обґрунтувати шляхи вдосконалення організації бухгалтерського обліку на даному підприємстві.

У обговоренні доповіді студента беруть участь члени науково-студентського товариства, які разом з науковим керівником оцінюють курсову роботу. Кращі доповіді рекомендуються на науково-студентську конференцію академії.

Захищає курсову роботу студент заочної форми навчання індивідуально під час екзаменаційної сесії згідно із затвердженим розкладом перед науковим керівником.

Критеріями оцінки курсової роботи є:

- актуальність і ступінь розробки теми;
- завершеність і повнота вирішення тих задач, які були поставлені при виконанні курсової роботи;
- взаємозв'язок теоретичних та практичних відомостей, використання останніх статистичних та фактичних даних;
- глибина теоретичного аналізу, вміння виявити основні проблеми за темою роботи, знання та розуміння основних точок зору з дискусійних проблем;
- творчий підхід до проблеми, що розглядається, уміння аргументовано викладати свою точку зору;
- логічність та грамотність викладення матеріалу, володіння економічною та бухгалтерською термінологією, науковим стилем;
- якість оформлення роботи.

Оцінка “відмінно” ставиться за всебічну розробку теми на основі широкого кола опрацьованих джерел інформації, якщо студент виявив критичне ставлення до використаного матеріалу, самостійність суджень; при умові, що робота не містить істотних стилістичних недоліків.

Оцінка “добре” ставиться, якщо не виконана одна з викладених вище вимог, наприклад, при помилках у розрахунках, висновках, але при умові достатньо повної та самостійно розробленої теми, а також дотриманні всіх інших вимог.

Оцінка “задовільно” ставиться за роботу, зміст якої свідчить про те, що студент ознайомився з основними джерелами, самостійно їх опрацював, тему курсової роботи в цілому розкрив правильно, намагається аналізувати факти і події, робити висновки, але при цьому допускає грубі помилки і не може самостійно викласти матеріал.

Оцінка “незадовільно” виставляється при умові, що тема курсової роботи не розкрита, студент не розуміє основної суті теми, не може зробити висновки і узагальнення.

Студенти, що не здали курсової роботи або отримали на захисті незадовільну оцінку, до складання екзаменаційної сесії не допускаються.

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Законодавчі та нормативні документи

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] : закон України від 16.07. 99 № 996-14. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – 04.09.2008. – Законодавство України
2. Про оподаткування прибутку підприємств [Електронний ресурс] : закон України від 22.05.97 № 283 із змінами та доповненнями. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – 04.09.2008. – Законодавство України
3. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – 04.09.2008. – Законодавство України
4. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) : в 2 ч., переклад з англ. / ред. Ф. Ф. Голов. – Київ К: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2005. – 1223 с.
5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Текст]: наказ Мінфіну України від 30 листопада 1999 р. № 291 // Бухгалтерський облік і аудит. – 2000. – № 1. – С. 6–24
6. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових засобів, документів та розрахунків [Текст] // Баланс. – 1998. – № 6(183). – С.5–14.
7. Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку [Текст] у 2 ч. Ч. 2 Організація бухгалтерського обліку: нормативи (коментарі) – К. : Фактор, 1996. – С. 162–171.
8. Методические рекомендации по применению регистров бухгалтерского учета Украины [Текст] // Все о бухгалтерском учете. – 2001. – № 24. – С. 11–28
9. Перечень типовых документов, образующихся в деятельности органов государственной власти и местного самоуправления, других учреждений, организаций и предприятий, с указанием сроков хранения документов [Текст] : приказ главархива Украины от 20.07.98 № 41 // Бухгалтер. – № 8-9. – 2001. – С. 17–21.
10. Довідник кваліфікаційних характеристик професій України [Електронний ресурс] : лист Міністерства фінансів України від 21.12.2005 – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – 04.09.2008. – Законодавство України
11. Про облікову політику [Електронний ресурс] : лист Міністерства фінансів України від 21.12.2005. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – 04.09.2008. – Законодавство України

Навчально-методична література

12. Бутинець Ф. Ф. Організація бухгалтерського обліку [Текст] : навчальний посібник. – Житомир : ПП “Рута”, 2002. – 591 с. – ISBN 966-8059-10-7

13. Бутинець Ф. Ф. Теорія бухгалтерського обліку [Текст] : підручник. – Житомир : ПП “Рута”, 2000. – 640 с. – ISBN 966-7570-41-X
14. Бухгалтерський облік: облікова політика і план рахунків, стандарти і кореспонденція рахунків, звітність [Текст] : навчальний посібник для студентів вузів. / проф. Ф. Ф. Бутинець, доц. Н. М. Малюга – Житомир : ЖІТІ, 2000. – 480 с. – ISBN 966-7570-14-2
15. Бухгалтерський фінансовий облік [Текст]: підручник / ред. проф. Ф. Ф. Бутиця. – Житомир : ЖІТІ, 2000. – 608 с. – ISBN 966-7570-63-0
16. Вербицька Л. В. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу в Україні [Текст] : навчальний посібник. – К. : МАУП, 2000. – 116 с.
17. Гольцова С. М. Бухгалтерський облік [Текст] : навчальний посібник / С. М. Гольцова, І. Й. Плікус. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Суми : ВТД «Університетська книга». – 2007. – 254с.
18. Гольцова С. М. Тлумачення поняття «Організація бухгалтерського обліку» в сучасній бухгалтерській науці [Текст] / С. М. Гольцова // Вісник Сумського національного аграрного університету : Випуск 2. – 2007. – С. 156–162.
19. Кім Г. Бухгалтерський облік [Текст] : первинні документи та порядок їх заповнення : навчальний посібник. / Г. Кім, С. Г. Кім, В. В. Сопко – Київ . Центр навчальної літератури ., 2004 – 440 с.
20. Кужельний М. В. Теорія бухгалтерського обліку [Текст] : підручник . / М. В. Кужельний, В. Г. Лінник – К. : КНЕУ, 2001. – 334 с.
21. Кутер М. И. Теория бухгалтерского учета [Текст] : учебник. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Финансы и статистика, 2003 . – 640 с.
22. Партін Н. М. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики [Текст] : навчальний посібник . – К. : Знання, 2004. – 245 с.
23. Свірко С. В. Організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах [Текст] : навч. посібник. – 2-ге вид., без змін. – К. : КНЕУ, 2006. – 380 с.
24. Свірко С. В. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: методологія та організація [Текст] : монографія. – К. : КНЕУ, 2006. – 244 с.
25. Сопко В. В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу [Текст] : підручник. / В. В. Сопко, В. П. Завгородній – К. : КНЕУ, 2004. – 412 с.
26. Малюга Н. М. Наукові дослідження в бухгалтерському обліку [Текст] : навчальний посібник. / ред. проф. Ф. Ф. Бутиця. – Житомир : ПБ «Рута», 2003. – 476 с.

Додаткова література

27. Алексеева А. Основные мероприятия организации бухгалтерского учета на предприятии в 2000 году [Текст] / А. Алексеева // Все о бухгалтерском учете. – 2000. – № 7. – С. 4–6.
28. Алпато Н. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві [Текст] / Н. Алпато // Все про бухгалтерський облік. – 2000. – № 109. – С. 69–73.
29. Асташкевичер Е.Т. Научная организация труда в бухгалтерии [Текст] / Е. Т. Асташкевичер, В. И. Петрова – М. : Финансы, 1971. – 127 с.

30. Бакуй Ю. Экономическая целесообразность использования счетов класса 8 “Затраты по элементам” [Текст] / Ю. Бакуй // Бухгалтерия. – 2001. – № 10. – С. 47–53.
31. Безродна Г. Облікова політика бюджетних установ: проблеми становлення [Текст] / Г. Безродна // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – № 8. – С. 27–29.
32. Белова Н. Учетная политика малого предприятия [Текст] / Н. Белова // Налоги и бухгалтерський учет. – 2003. – №4. – С. 20–22.
33. Бутинець Ф. Ф. Документування, теорія, методологія, комп'ютеризація господарських фактів [Текст] : наукове видання / Ф. Ф. Бутинець – Житомир : ЖІТІ, 1999. – 412 с.
34. Войналович О. М. Організація бухгалтерського обліку: загальні основи [Текст] / О. М. Войналович // Податки та бухгалтерський облік. – 2004. – №55. – С. 5–12.
35. Гончарова Н. Н. Проблемы становления учетной политики предприятия в условиях реформирования бухгалтерского учета [Текст] / Н. Н. Гончарова // Регіональні перспективи. – 2001. – 286 с.
36. Горицкая Н. Г. Особенности бухгалтерского учета в современных условиях [Текст] / Н. Г. Горицкая. – К. : Редакция газеты “Бухгалтерия. Налоги. Бизнес”, 2002. – 352 с.
37. Грек Г. Материальная, административная, дисциплинарная и уголовная ответственность бухгалтера [Текст] / Г. Грек // Бухгалтерия. Спецвыпуск. – 2002. – № 29/1-2. – С. 65–76.
38. Гуйда Л. Як підготувати наказ про облікову політику підприємства [Текст] / Л. Гуйда // Дебет-кредит. – 2001. – №3. – С. 17–35.
39. Гуйда Л. Як правильно налагодити документообіг на підприємстві [Текст] // Дебет-Кредит. – 2000. – №41. – С. 15–25
40. Гурина Н. В. Облікова політика як основа організації бухгалтерського обліку на підприємстві [Електронний ресурс] / Н. В. Гурина – 2003. – Режим доступу : <http://www.factor.ua>.
41. Даниленко А. Бухгалтерский учет как отражение будущего в украинской экономике? [Текст] / А. Даниленко // Бухгалтерия. – 2001. – № 4. – С. 43–54.
42. Дроздова Т. Облікова політика підприємства: структура, формування, зміна [Текст] / Т. Дроздова // Все про бухгалтерський облік. – 2005. – № 8. – С.52–58.
43. Ильяш Л. Формирование учетной политики предприятия [Текст] / Л. Ильяш // Главбух. – 2001. – № 5. – С. 67 –77.
44. Житний П. Організаційно-методологічні засади формування облікової політики підприємства [Текст] / П. Житний // Бухгалтерський учет и аудит. – 2006. – № 3. – С. 3–10
45. Житний П. Проблемы формирования учетной политики и пути их решения [Текст] / П. Житный // Бухгалтерский учет и аудит. – 2005. – №3. – С. 19.
46. Житний П. Системний аспект облікової політики [Текст] / П. Житний // Бухгалтерський облік та аудит. – 2005. – №1. – С. 62 –66.
47. Житний П. Принципы формирования учетной политики [Текст] / П. Житный // Бухгалтерский учет и аудит – 2005. – № 4. – С. 25 – 28.

48. Заболотна С. Порядок складання посадових інструкцій [Текст] / С. Заболотна // Все про бухгалтерський облік. – 2003. – №43. – С. 4–5.
49. Карась О. КЗпП для бухгалтера і керівника: як скласти посадову інструкцію співробітника бухгалтерії [Текст] / О. Карась, Л. Броуман // Все про бухгалтерський облік. – 2003. – №43. – С. 6–11.
50. Кирилов С. О. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві [Текст] / С.О. Кирилов // Податки та бухгалтерський облік. – 2004. – №85. – С. 3–5.
51. Коршикова Р. Учетная политика предприятия в 2003 году [Текст] / Р. Коршикова // Все о бухгалтерском учете. – 2003. – №4 (792). – С. 6–11.
52. Кульбицький С. П. Організація роботи бухгалтерії: поради, практика [Текст] / С. П. Кульбицький // Податки та бухгалтерський облік. – 2004. – №61. – С. 24–26.
53. Кушина Е. Об учетной политике предприятия [Текст] / Е. Кушина // Баланс. – 2000. – № 5. – С. 45–49.
54. Левицька Н. М. Як ефективно оптимізувати документообіг [Текст] / Н. М. Левицька // Податкове планування. – 2006. – №3. – С. 22–23.
55. Левченко А. Организация бухгалтерского учета и учетная политика на предприятии [Текст] / А. Левченко // Все о бухгалтерском учете. – 1999. – № 5. – С. 12–17.
56. Литвинова І. З Нового року оновимо облікову політику [Текст] / І. Литвинова // Все про бухгалтерський облік. – 2006. – № 1. – С. 109.
57. Моссаковский В. О перспективах дальнейшего развития бухгалтерского учета в Украине [Текст] / В. Моссаковский // Бухгалтерський учет и аудит. – 2003. – №5. – С. 10-21.
58. Новиков С. П. Правила розподілу [Текст] / С.П. Новиков // Облік, податки і право. – 2005. – № 17. – С. 34–38
59. Об учетной политике предприятия [Текст] // Баланс. – 2000. – № 5. – С. 45–50.
60. Організація бухгалтерського обліку в Україні [Текст] / під ред.. Пархоменко В.Н. – Х.: Фактор, 1998. – 356 с.
61. Организация бухгалтерского учета на предприятии [Текст] // Все о бухгалтерском учете. – 2000. – № 109. – С. 69–101.
62. От учетчика до главного бухгалтера [Текст] // Бухгалтерия. Спецвыпуск “Профессия-бухгалтер”. – 2002. – № 29/1-2. – С. 25-28.
63. Охрамович О. Направления усовершенствования нормативно-правового обеспечения бухгалтерского учета в Украине [Текст] / О. Охрамович // Бухгалтерський учет и аудит. – 2005. – № 4. – С. 7–13
64. Пантелейчук Л. Формирование учетной политики – важный этап в работе предприятия [Текст] / Л. Пантелейчук // Облік. Податки. Аудит в Україні. – 2002. – №1. – С. 58–65.
65. Партин Г. О. Учетная политика и ее влияние на финансовые результаты деятельности предприятия [Текст] / Г. О.Партин, А. Т.Загородний // Финансы Украины. – 2001. – № 1.– С. 54–61.
66. Пархоменко В. Документальное обеспечение основ бухгалтерского учета [Текст] / В. Пархоменко // Бухгалтерський учет и аудит. – 2005. – № 3. – С. 14–20
67. Пархоменко В. Основа бухгалтерского учета – закон [Текст] / В. Пархоменко // Бухгалтерський учет и аудит. – 1999. – №8. – С. 9–12.

- 68.Первый бухгалтерский приказ [Текст] // Бизнес-бухгалтерия. – 2000. – № 3. – С. 16–19.
- 69.Рабешук А. В. Формування облікової політики: необхідність та передумови виникнення [Текст] / А. В. Рабешук // Податки та бухгалтерський облік. – 2005. – № 70. – С. 25–27
- 70.Регурецький В. В. Про облікову політику [Текст] / В. В. Регурецький // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. – № 12. – С.60.
- 71.Риндя А. Своя політика в обліку [Текст] / А. Риндя //Податки та бухгалтерський облік. – 2005. – №100. – С.23–26.
72. Рузмайкіна І. В. Формування облікової політики підприємства: принципи, проблемні питання, критерії оцінки варіантів [Текст] / І. В. Рузмайкіна // Формування ринкових відносин в Україні. – 2005. – № 8 – С. 11-19
73. Савченко О. Облікова політика: принципи формування [Текст] / О.Савченко // Податки та бухгалтерський облік. – 2001. – №6. – С.–33.
- 74.Солодков Е. Затраты на производство: учетная политика [Текст] / Е.В. Соколов // Бухгалтерия. – 2000. – № 221. – С. 53–54.
- 75.Сопко В. В. Природа бухгалтерського обліку [Текст] / В. В. Сопко // Економіка. Фінанси. Право. – 2001. – № 2. – С. 9–14
76. Томашевська І. Л. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку: Нормативне регулювання [Текст] / І. Л. Томашевська // Податки та бухгалтерський облік. – 2005. – №6. – С. 18–20.
- 77.Томашевська І.Л. Раціоналізація ведення бухгалтерського обліку на підприємствах [Текст] / І. Л. Томашевська // Облік, податки і право. – 2006. – № 19. – С. 36–40.
- 78.Учетная политика предприятия с позиции П(С)БО [Текст] // Налоги и бухгалтерский учет. – 2000. – № 4. – С. 39–42.
- 79.Хабарова Л. П. Методологические аспекты учетной политики 2002 года [Текст] / Л. П. Хабарова // Бухгалтерский бюллетень. – 2002. – №2. – С. 5–10.
- 80.Хотинский Ю. Организационные аспекты бухгалтерского учета Організація бухгалтерського обліку в Україні [Текст] / Ю. Хотинский // Бухгалтерський учет и аудит. – 2003. – № 4. – С. 36–40.
- 81.Чалый И. Снова об изменениях учетной политики [Текст] / И. Чалый // Бухгалтер. – 2001. – №26. – С. 17-20.
- 82.Чалый И. Приказательно-политическое. Как оформить приказы по учетной политике [Текст] / И. Чалый // Бухгалтер. – 2004. – № 6. – С. 48–50.
- 83.Чудовець В. Науково-практичний підхід до визначення етапів проведення інвентаризації [Текст] / В. Чудовець // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – № 8. – С. 12–19.
- 84.Чумакова О. Учетная политика предприятия [Текст] / О. Чумакова // Вісник законодавства України. – 2002. – №15. – С. 30–33.
- 85.Чумаченко М. Сучасні проблеми бухгалтерського обліку в Україні [Текст] / М. Чумаченко // Баланс. – 1999. – №11. – С. 5–13.
- 86.Швец В. Перехід системи національного бухгалтерського обліку та статистики на міжнародні стандарти [Текст] / В. Швец // Статистика України. – 2000. – № 1. – С. 11–15.
- 87.Шиповський О. Архівна справа в бухгалтерії [Текст] / О. Шиповський // Головбух. – 2006. – №87(470). – С. 21–26.

88. Як правильно налагодити документообіг на підприємстві [Текст] // Практична бухгалтерія. – 2005. – №39. – С. 22–25.

ДОДАТОК А
Зразок оформлення титульного аркуша курсової роботи

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни “Організація бухгалтерського обліку”

на тему: “Організація бухгалтерського обліку на промислових підприємствах”
(на прикладі НГВУ “Охитрканафтогаз” ВАТ “Укрнафта”)

Виконав: студент групи ____
П.І.Б.

Перевірив: к.е.н., ст.. викладач
Мірошніченко О.В.

ДОДАТОК Б
Зразок оформлення змісту роботи

	3
ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
1.1. Організація бухгалтерського обліку: поняття, принципи, задачі і етапи.....	5
1.2. Нормативне регулювання організації бухгалтерського обліку на підприємстві.....	8
1.3. Облікова політика як засіб управління бухгалтерським обліком на підприємстві.....	12
РОЗДІЛ 2. СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
2.1. Загальна характеристика підприємства.....	17
2.2. Організація праці бухгалтерів на підприємстві.....	19
2.3. Облікова політика підприємства.....	23
2.4. Організація документообігу на підприємстві.....	26
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
3.1. Удосконалення облікової політики підприємства.....	30
3.2. Шляхи раціональної організації документообігу підприємства.....	35
3.3. Удосконалення організації праці бухгалтерів підприємства.....	36
ВИСНОВКИ.....	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	45
ДОДАТКИ.....	50

Додаток В

Зразок оформлення розділів і підрозділів

20 мм

5

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1 Організація бухгалтерського обліку: поняття, принципи, задачі та етапи

Організація бухгалтерського обліку – це цілеспрямована діяльність керівників підприємства по створенню, постійному впорядкуванню та удосконаленню системи бухгалтерського обліку з метою забезпечення інформацією внутрішніх та зовнішніх користувачів [12].

1.2 Нормативне регулювання організації бухгалтерського обліку на підприємстві

Побудова системи організації бухгалтерського обліку на різних підприємствах, в різних умовах господарювання, що визначають специфіку вибору методів, способів і процедур облікового процесу, можлива лише в результаті виконання вимог щодо їх гармонізації, уніфікації, стандартизації [58].

Єдиним джерелом таких вимог має бути нормативне регулювання організації бухгалтерського обліку на підприємствах України, що знаходить своє конкретне втілення в численних нормативно-правових актах.

20 мм

30 мм

15 мм

Додаток Г
Зразок оформлення ілюстрації

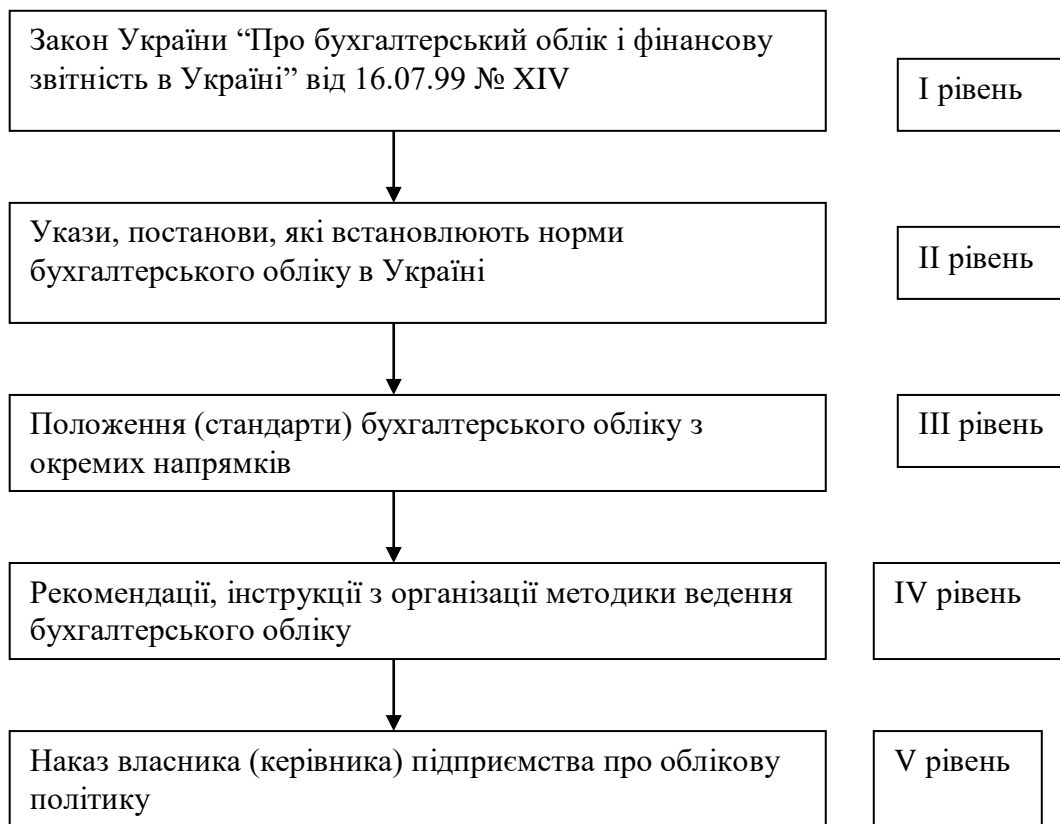

Рисунок 1.3 – Структура нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку в Україні

Додаток Д
Зразок оформлення таблиць

Таблиця 3.1 – Номенклатура справ бухгалтерії підприємства

№ справи	Найменування справи	Строк зберігання справ в архівах		Примітки
		поточних	постійних	
з загальних питань				
160	Інструкції з обліку і звітності, форми бухгалтерської звітності	Постійно до заміни	3 роки після заміни	
161	Документація з питань організації бухгалтерського обліку	3 роки	-	
162	Посадові інструкції і т.д.	Постійно	До заміни	
з питань обліку праці і заробітної плати				
171	Матеріали по заробітній платі і т.д.	3 роки	75 років	

Продовження таблиці 3.1

№ справи	Найменування справи	Строк зберігання справ в архівах		Примітки
		поточних	постійних	
з питань обліку матеріальних цінностей				
181	Матеріали проведених інвентаризацій	3 роки	-	

Додаток Е
Зразок оформлення формул

“..... Середньозважену собівартість згідно з П(С)БО-9 “Запаси” визначають за формулою (3.1):

$$C_{\text{ср}} = \frac{Bo + Bn}{Ko + Kn} \quad , \quad (3.1)$$

де $C_{\text{ср}}$ – середньозважена собівартість;
 Bo – вартість запасів на початок звітнього місяця;
 Bn – вартість запасів, одержаних у звітньому місяці;
 Ko – кількість запасів на початок звітнього місяця;
 Kn – кількість запасів, одержаних у звітньому місяці”.

“.....Собівартість придбання запасів з урахуванням транспортно-заготівельних витрат розраховується за формулою (3.2):

$$C_{\text{ср}} = \frac{Bo + Bn + TЗP}{Ko + Kn} \quad , \quad (3.2)$$

де $TЗВ$ – транспортно-заготівельні витрати”.

Додаток Ж

Зразок оформлення списку використаних джерел

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Книга одного автора	<p>Савченко, В. Я. Аудит [Текст] : навч. посіб. / В. Я. Савченко; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. – К. : КНЕУ, 2005. – 322 с. – ISBN 966-574-423-2.</p> <p>Шкляр, В. Елементал : [роман] / Василь Шкляр. – Львів : Кальварія, 2005. – 196, [1] с. – (Першотвір). – ISBN 966-663-178-4.</p>
Книга двох авторів	<p>Павловская, Т. А. С/С++. Структурное программирование [Текст] / Т. А. Павловская, Ю. А. Щупак. – СПб. : Питер, 2005. – 239 с. – ISBN 5-94723-967-1.</p> <p>Ромовська, З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк ; Акад. адвокатури України, Шк. адвокат. підготов. — К. : Прецедент, 2006. — 93 с. — (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11). — ISBN 966-8062-37-X.</p>
Книга трьох авторів	<p>Федотова, Д. Э. CASE-технологии [Текст] / Д. Э. Федотова, Ю. Д. Семенов, К. Н. Чижик. – М.: Горячая линия - Телеком, 2005. – 160 с. – ISBN 5-93517-121-X</p>
Книга чотирьох авторів	<p>Бухгалтерский учет [Текст] / Е. П. Козлова, Н. В. Парашутин, Т. Н. Бабченко, Е. Н. Галанина. – М. : Финансы и статистика, 1996. – 431 с. – ISBN 5-279-01935-6.</p>
Книга п'яти і більше авторів (якщо автори вказані на титульній сторінці)	<p>Риск-менеджмент инноваций [Текст] : монография / Т. А. Васильева, О. Н. Диденко, А. А. Епифанов [и др.]. – Сумы : Деловые перспективы, 2005. – 260 с. – ISBN 966-96545-0-5.</p>
Книга п'яти і більше авторів (якщо автор вказані на обороті)	<p>Психология менеджмента [Текст] / [Власов П. К., Липницький А. В., Луцихина И. М. и др.] ; под ред. Г.</p>

титульної сторінки)	С. Никифорова. – Х. : Гуманитарний центр, 2007. – 510 с. – ISBN 5-86476-063-3.
Книга видана без автора	Зовнішньоекономічна діяльність підприємств [Текст] : навчальний посібник / Мін-во освіти і науки України, Одеський держ. економ. ун-т ; ред. Ю. Г. Козак. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : ЦНЛ, 2006. – 792 с. – ISBN 966-96545-1-3.
Тематичний збірник	"Бюджет розвитку" як засіб стимулювання підприємницької активності в Україні [Текст] : збірник наукових статей / ред. Я. А. Жаліло. – К. : Сатсанга, 2001. – 107с. – ISBN 966-96545-2-1.
Словники, довідники	Україна у цифрах у 2007 році [Текст] : статистичний довідник / Держ. комітет статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. – К. : Консультант, 2007. – 240 с. – ISBN 966-566-142-6. Інформаційно-пошуковий тезаурус [Текст] : словник / Мін-во культури та мистецтв України; Нац. парламентська біб-ка України; укл. Т. І. Вилегжаніна. – Донецьк : Альфа-Прес, 2004. – 1104 с. – ISBN 966-7952-38-X.
Багатотомні видання	Багалій, Д. І. Вибрані праці [Текст] : у 6 т. Т. 1 : Автобіографія. Ювілейні матеріали. Бібліографія / Д. І. Багалій. – Х. : ХПІ "НУА" : Золоті сторінки, 1999. – 600 с. – ISBN 8-6334-9215-4 Олійник, Б. Вибрані твори [Текст] : у 2 т. Т. 2 . Переклади. Публіцистика / Б. Олійник ; уклад. А. Я. Слободяник та ін. ; ілюстр. В. Є. Перевальського, М. І. Омельчук. – К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2006. – 605 с. : фотоілюстр. – (Бібліотека Української Літературної Енциклопедії : вершини письменства). – ISBN 9-6674-9235-4. Казьмин, В. Д. Справочник домашнего врача [Текст]. В 3 ч. Ч. 2. Детские бо-лезни / Владимир Казьмин. – М. :

	<p>АСТ : Астрель, 2002. – 503, [1] с. : ил. . – ISBN 5-17-011143-6.</p> <p>Реабілітовані історією. Миколаївська область [Текст] / ред. Гаркуша О.М. [та ін.]. — К. : Світогляд ; Миколаїв : [б. в.], 2006 – 2008. – (Науково-документальна серія книг "Реабілітовані історією" : у 27 т. / ред. Тронько П.Т. та ін.).</p> <p>Кн. 3. — 2007. — 655 с.— ISBN 978-966-8837-06-01</p>
<p>Законодавчі та нормативні документи</p>	<p>Господарський кодекс України [Текст] : за станом на 20 січня 2007 р. – Х. : Одісей, 2007. – 240 с. – ISBN 9-3634-5235-4</p> <p>Екологічне законодавство України [Текст] : зб. нормат. док. / Мін-во екології та природних ресурсів України ; ред. Заєць І. О. – К. : Юрінком Інтер, 2001. – 416 с. – ISBN 9-6564-4235-4</p> <p>Про Концепцію ціноутворення у сфері житлово-комунальних послуг : указ Президента України від 28 грудня 2007 р. № 1324/2007 // Урядовий кур'єр. – 2008. – 9 січня. – С. 6.</p>
<p>Дисертації, автореферати</p>	<p>Пластун, О. Л. Розвиток системи фінансової безпеки суб'єктів підприємництва сфери матеріального виробництва : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08 / Пластун Олексій Леонідович. – Суми, 2007. – 250 с.</p> <p>Савченко, Т. Г. Трансфертне ціноутворення у комерційних банках : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Савченко Тарас Григорович. – Суми, 2007. – 246, [1] с.</p>
<p>Складова частина книги</p>	<p>Пачома, Л. Перші українські гроші / Л. Пачома // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: погляд у майбутнє : зб. тез доповідей за матеріалами Восьмої науково-практичної конференції студентів (18-22 квітня 2005 р.) та Дев'ятої науково-</p>

	<p>практичної конференції студентів (27 квітня 2006 р) / Українська академія банківської справи Національного банку України. – Суми, 2006. – С. 21–24.</p> <p>Бусыгин, А. В. Предпринимательский договор [Текст] / А. В. Бусыгин // Бусыгин А. В. Предпринимательство. – М., 1997. – С.401-457</p>
<p>Стаття з газети чи журналу</p>	<p>Алпатова, Н. Бухгалтерський і податковий облік вексельних операцій [Текст] / Н. Алпатова, Н. Єрмакова // Все про бухгалтерський облік. – 2007. – № 16. – С. 71–84.</p> <p>Ібрагімова, І. Вибір влади - відкритість [Текст] / І. Ібрагімова // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2007. – № 3. – С. 347–355.</p>
<p>Електронні ресурси</p>	<p>УкрМАРК. Національний формат представлення бібліографічних даних [Електронний ресурс] : / НБУ ім. Вернадського, НПБ України, Наук. б-ка ім. М. Максимовича Київ. нац. ун-ту ім. Т.Г. Шевченка. – Електрон. дан. (13 файлів). – 2002-2003. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/library/ukrmarc.html. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.</p> <p>Основные направления исследований, основанные на семантическом анализе текстов [Электронный ресурс] / С.-Петербург. гос. ун-т, фак. прикладной математики - процессов управления. – Режим доступа : http://www.apcr.apmath.spbu.ru/ru/staff/tuzov/onapr.html/ – 10.12.2004. – Загл. с экрана.</p> <p>Художественная энциклопедия зарубежного классического искусства [Электронный ресурс]. – Электрон. текстовые, граф., зв. дан. и прикладная прогр. (546 Мб). – М. : Большая Рос. энцикл. [и др.], 1996. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM) : зв., цв. ; 12 см + рук. пользователя (1 л.) + открытка (1 л.). – (Интерактивный</p>

	<p>мир). – Систем. требования: ПК 486 или выше ; 8 Мб ОЗУ ; Windows 3.1 или Windows 95 ; SVGA 32768 и более цв. ; 640x480 ; 4x CD-ROM дисковод ; 16-бит. зв. карта ; мышь. – Загл. с экрана. – Диск и сопровод. материал помещены в контейнер 20x14 см.</p>
--	---

Додаток К

Зразок рецензії на курсову роботу

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

РЕЦЕНЗІЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

з дисципліни «Організація бухгалтерського обліку»

на тему « _____ »

Студента _____
Група _____ Курс _____ Спеціальність 071 «Облік та оподаткування»
ННІ БіЕМ СумДУ, денної/заочної форми навчання

Обсяг курсової роботи _____ Обсяг опрацьованої літератури _____

Результати оцінювання

Критерії оцінювання курсової роботи	Можлива кількість балів	Фактична кількість балів
I. Оцінювання змістовних аспектів виконання курсової роботи		
<i>Теоретична цінність отриманих результатів:</i> глибина, всебічність і повнота викладеного теоретичного матеріалу, відсутність прототипів роботи, відображення дискусійних питань, загальний рівень опрацювання джерел, рівень узагальнення існуючих теоретичних підходів, методів та методик (коригуючий коефіцієнт - 4)	0-5	
<i>Практична цінність отриманих результатів:</i> використання сучасних та оригінальних методів дослідження, рівень достовірності обґрунтування, глибина аналітично-діагностичного вивчення стану прояву проблеми, відсутність помилок у розрахунках, актуальність зібраних та проаналізованих даних, самостійність виконання розрахунків, обґрунтованість рекомендацій щодо перспектив вирішення проблеми, що вивчається, тощо (коригуючий коефіцієнт - 4)	0-5	
<i>Вступ, висновки, список літератури та додатки відповідають вимогам:</i> обґрунтування актуальності теми та її значимості, визначені меті і завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження, інформаційна база курсової роботи; висновки обґрунтовані, мають зв'язок з результатами дослідження; достатній рівень інформаційного та нормативно-правового забезпечення, використано актуальні періодичні видання (коригуючий коефіцієнт - 2)	0-5	
II. Оцінювання організаційних аспектів виконання курсової роботи		
<i>Додержання графіку виконання курсової роботи:</i> своєчасне або несвоєчасне подання роботи на кафедру	0-5	
<i>Якість оформлення звіту:</i> рівень додержання вимог щодо змісту та правил оформлення роботи (коригуючий коефіцієнт - 2)	0-5	
<i>Наявність логічної послідовності і наукового стилю викладу матеріалу:</i> володіння літературною мовою і професійною термінологією, вміння логічно, аргументовано викладати результати дослідження і розробок	0-5	
ВСЬОГО БАЛІВ ДО ЗАХИСТУ	0-70	
III. Оцінювання захисту курсової роботи		
<i>Наявність та якість презентації</i>	0-5	
<i>Розуміння теоретичних основ теми дослідження</i> (коригуючий коефіцієнт - 2)	0-5	
<i>Ступінь володіння практичними аспектами теми дослідження</i> (коригуючий коефіцієнт - 2)	0-5	
<i>Спроможність аргументувати власну точку зору щодо проблем та шляхів їх вирішення по даній роботі</i>	0-5	
ВСЬОГО БАЛІВ ЗА ЗАХИСТ	0-30	

Недоліки та зауваження до курсової роботи:

Оцінка курсової роботи до захисту	Кількість балів за захист роботи	Оцінка, що заноситься до відомості		
		за 100-бальною шкалою	за 4-бальною шкалою	за шкалою оцінювання ECTS

Курсову роботу захищено « ____ » _____ 2021 р.

Керівник від кафедри

К.е.н., доц., ст.викладач

Мірошніченко О.В.

